

Ny lovgivning -

Arbejdsrelateret vold uden for arbejdstiden

Apotekeren og arbejdsmiljøorganisationen har nu pligt til at vurdere, om der er risiko for, at ansatte bliver udsat for arbejdsrelateret vold, trusler og anden krænkende adfærd uden for arbejdstiden.

De nye pligter for apotekeren og arbejdsmiljøorganisationen er:

- Fastsætte retningslinjer og vejlede de ansatte i hensigtsmæssig håndtering af arbejdsrelaterede voldsepisoder uden for arbejdstid samt tilløb hertil.
- Bistå de ansatte med en eventuel politianmeldelse af en arbejdsrelateret voldsepisode uden for arbejdstid.

I den nye lovtekst er apotekerne nævnt "...Arbejdsfunktioner, hvor medarbejdere administrerer eftertragtede værdier som fx medicin..."

Kommentarer vedrørende arbejdsrelateret vold

I den reviderede vejledning - At-vejledning D.4.3-3, juni 2011 fra Arbejdstilsynet - opdateret december 2015 - er arbejdsrelateret vold nu defineret dels når den foregår i eller som det nye - uden for arbejdstiden.

Ved arbejdsrelateret fysisk og psykisk vold, herunder trusler og anden krænkende adfærd, defineres som borgere/kunder der udøver vold mod medarbejdere.

Volden kan forekomme i eller *uden for arbejdstiden*.

Eksempler på fysisk vold

Angreb mod kroppen i form af overfald, kvælningsforsøg, knivstik, spark, slag, skub, ben-spænd, fastholdelse, kast med genstande, bid, niv, krads og spyt.

Eksempler på psykisk vold

Trusler, der fremsættes over for medarbejdere, fx mundtlige trusler mod medarbejdernes sikkerhed, herunder trusler på livet, trusler om fysisk hærværk mod arbejdspladsen eller trusler mod medarbejdernes familie, venner eller andre nærtstående personer eller medarbejdernes ejendele.

Eksempler på mundtlige trusler kan være "Jeg ved, hvor du bor" eller "Jeg ved, hvor dine børn går i skole". Trusler kan også udtrykkes uden ord, fx med knyttede næver, bevægelse af en finger hen over halsen eller med tegninger.

Anden krænkende adfærd, fx chikane, ydmygelser, mistænkeliggørelse, forhånelse eller diskriminerende udsagn.

Både trusler og anden krænkende adfærd kan fremsættes på flere måder, fx digitalt i sms, på e-mail, hjemmesider eller sociale medier. Begge dele kan være rettet mod medarbejderen, selvom de fremsættes over for medarbejderens familie eller andre nærtstående.

Røveri er en særlig form for vold, hvor en person anvender fysisk vold eller trusler om vold for at få udleveret penge eller andre værdier.

Arbejdsrelaterede voldsepisoder betragtes som arbejdsulykker og skal anmeldes som en sådan.

Risiko for vold kan fx opstå i forbindelse med:

- Arbejdsfunktioner, hvor apotekets medarbejdere administrerer eftertragtede værdier, fx penge, medicin eller dyre eller let omsættelige varer (parfume m.m.), og hvor der derfor kan være risiko for røveri.
Der kan fx være risiko for røveri, ved pengetransporter til og fra banken eller ved udbringning af medicin.
- Skrankepersonale, hvor medarbejdere kommer i kontakt med potentielt udadreagerende eller voldsomme personer. Det kan fx være i forbindelse med rådgivning af psykiske udviklingshæmmede, demente kunder eller psykisk syge kunder.

Voldelig adfærd kan være udtryk for, at borgere/kunder ikke føler sig forstået, oplever manglende respekt eller omsorg, eller føler sig presset. Voldssituationer kan også opstå, når borgere er påvirket af alkohol, medicin eller andre stoffer.

Apotekerens pligter

Apotekeren skal sammen med arbejdsmiljøorganisationen sikre, at arbejdet i alle led planlægges og tilrettelægges, så det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt så som:

- Sørge for at give den nødvendige oplæring og instruktion til medarbejderne samt oplyse medarbejderne om de ulykkes- og sygdomsfarer, der er forbundet med arbejdet.
- Føre et effektivt tilsyn med, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.
- Løbende vurdere, hvor og hvornår der er risiko for voldsepisoder.
- Løbende vurdere, hvem der kan blive udsat.
- Løbende vurdere, hvilke typer af vold der kan være tale om, og hvor alvorlige voldsepisoderne kan være.
- Reducere forekomsten og alvorligheden af voldsepisoder mest muligt.

- Instruere og oplære medarbejdere og ledere i, hvordan de i forbindelse med arbejdet forebygger og håndterer voldsepisoder.
- Træffe foranstaltninger om førstehjælp/krisehjælp i situationer, hvor der er særlig risiko for voldsepisoder i arbejdstiden.
- Evaluere apotekets forebyggelse efter voldsepisoder.
- Vurdering af risikoen for arbejdsrelateret vold uden for arbejdstiden.

Vold er en arbejdsulykke og bør derfor anmeldes til EASY.

For at forebygge og anvende registreringer af voldsepisoder i det voldsforebyggende arbejde på apoteket kan det være nødvendigt at registrere:

- Forekomst, herunder antallet af voldsepisoder, og hvilke former for vold der forekommer.
- Omstændigheder fx hvor og hvornår voldsepisoder opstår, hvad der skete før episoderne, blev voldelige, og hvordan voldsepisoderne blev håndteret.

Her kan apoteket benytte registreringsskema fra Apotekerforeningen/CRECEA på Apotekerforeningens Medlemsnet eller www.crecea.dk/apoteker.

I øvrigt henvises til den fulde tekst:

At-vejledning D.4.3-3, juni 2011, opdateret december 2015 [Arbejdsrelateret vold uden for arbejdstiden](#)